

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1997 йил 4 январь, шанба • № 2 (10.880) • Эркин нархда сотилади

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони РЕСПУБЛИКАДА МУСИҚИЙ ТАЪЛИМНИ, МАДАНИЯТ ВА САЊЪАТ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёш авлодни ўзбек маданияти ва санъати анъаналари, илғор жаҳон андозалари асосида билим олишини таъминлаш ҳамда ушбу соҳа ўқитувчи, илмий-ижодий ходимлари меҳнатини рағбатлантириш, шунингдек, республика маданият ва санъат билим юртинининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлигининг ўз тасарруфидаги болалар мусиқа ва санъат мактабларини «Таълим муассасалари» рўйхатига киритиш ҳақидаги таклифи қабул қилинсин.

1997 йил 1 январдан эътиборан Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги тизимидаги:

болалар мусиқа ва санъат мактаблари ўқитувчилари (директор, директор ўринбосари, ўқитувчи ва концертмейстерлари)га Вазирлар Мақамасининг 1992 йил 8 январдаги 3-сонли қарорида белгиланган имтиёзлар;

ўрта махсус ўқув юртинининг ўқитувчилари, концертмейстерларига ҳамда Санъатшунослик илмий-тадқиқот институти илмий ходимларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистонда театр ва мусиқа санъатини янада ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш ва

рағбатлантириш тўғрисида»ги Фармони ҳамда Вазирлар Мақамасининг 1995 йил 28 октябрдаги 415-сонли қарорида белгиланган моддий рағбатлантириш бўйича барча имтиёзлар таъбиқ этилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги:

тегишли вазирлик, ташкилот ва муассасалар билан биргаликда ёш авлодни ватанпарварлик ҳамда истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш, бой миллий-маънавий меросимиз, ҳозирги замон ижодий ютуқларимиз, шунингдек, умуминсоний қадриятларни ҳурмат қилиш, ўрганиш ва ўзлаштириш ишларини янада яхшилаш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш, амалга ошириш;

болалар мусиқа ва санъат мактаблари, олий ва ўрта махсус ўқув юртинининг иқтидорли ёшларнинг миллий анъаналарни чуқур ўрганиш ва ўзлаштириш, шунингдек, жаҳон андозаларига мос равишда таълим олишлари учун махсус ўқув дастурларини тайёрлаш;

ўқув юртинининг юқори сифатли чолғу асбоблари ва зарур замонавий техник воситалар билан таъминлаш чора-тадбирларини кўриш;

нодир, қимматбаҳо мусиқа асбобларини тўплаш, асраш, улардан унумли фойдаланиш мақсадида вазирлик ҳузурида «Мусиқий чолғулар давлат коллекцияси»ни ташкил этиш;

истеъодли ёшларни санъат соҳасидаги халқаро ва республика миқёсидаги кўрик-танловлар, фестиваллар ва бошқа турдаги анжуманларда иштирок этишлари, уларнинг чет элларга ижодий сафарларга чиқишлари, шунингдек, мамлакатимизда бундай тадбирларнинг ўтказилишини таъминлаш топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ушбу Фармонда кўзда тутилган сарф-харажатларни Маданият ишлари вазирлигининг буюртмасига мувофиқ республика бюджетидан қопласин.

Марказий банк тегишли маблағларни белгиланган тартибда эркин муомаладаги валютага айирбоқлашни таъминласин.

4. Жойлардаги болалар мусиқа ва санъат мактаблари ўқитувчиларини моддий рағбатлантириш ва билим юртинининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш билан боғлиқ сарф-харажатларнинг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетлари ҳисобидан қопланиши белгиланган бўлисин.

5. Оммавий ахборот воситаларига ёшларнинг маданият ва санъат соҳасида эришаётган ютуқларини кенг тарғиб қилиш, янги истеъодларни излаб топиш ва уларни танитишда бевосита иштирок этиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил, 31 декабрь.

ТАДБИРКОРЛАРГА МАШҒУЛОТЛАР

Юқоричирик туманининг товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси аъзолари бозор иқтисодиетидан келиб чиққан ҳолда қатор ибратли ишларни амалга оширишмоқдалар. Шу кунгача улар тумандаги 86 фойз тадбиркорлар ва ишбилармонларни бирлаштириб, уларга моддий ҳамда маънавий ёрдам беришди. Уларнинг ёрдамлари билан тумандаги 200 дан зиёд ишсиз юрган фуқаролар иш билан таъминланди. Шунингдек, улар янгидан иш бошлаган тадбиркорлар ва ишбилармонларга ҳисобчилик ҳамда солиқ ишларини тушунтиришда қўлдош берди. Амалий ёрдам беришмоқда. Бунда туман товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси раиси Нуржон Ҳасанов ва унинг ўринбосари Маммуриддин Ҳасановларнинг меҳнатлари мақтовга лойиқдир.

Яқинда уларнинг ташаббуси билан ёш тадбиркорлар учун бухгалтерия ҳисоби, компьютерда ишлаш, маркетинг, бизнес ва ноу-хаулар ҳақида тушунчалар бериш мақсадида ўқув машғулотлари ташкил этилди.

Латифжон МАНСУРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1997 йил 1 январдан бошлаб чет эл валютасининг сўмга нисбатан расмий курсини белгилаш тартибини ўзгартирди.

Сўмнинг АҚШ долларига нисбатан расмий курсини Ўзбекистон Республикаси Валюта биржаси фиксинги курсига боғлаган шаклда белгилашнинг ҳозирги вақтда амалда бўлган тартиби бекор қилинади. Бундан буён расмий курсни жорий курслар, валюта биржаси ва биржадан ташқари бозордаги операциялар ҳажми, айирбошлаш шохобчаларида нақд валютани харид қилиш ва сотиш курслари, шунингдек, пул массаси эмиссияси, динамикаси ҳамда инфляция суръати даражасини ҳисобга олган ҳолда белгилаш тартиби жорий этилади.

Сўмнинг чет эл валютасига нисбатан расмий айирбошлаш курси марказий банк томонидан бухгалтерлик ҳисоби ва ҳисоботи, солиқ солиш, шунингдек, боғхона ҳамда бошқа мажбурий тўловларни амалга ошириш мақсадида мунтазам равишда ҳар ҳафтада белгиланади.

Сўмнинг бошқа эркин айирбошланган валюталарга ва Ўзбекистон Республикасининг асосий ташқи иқтисодий шериклари бўлган мамлакатлар валюталарига нисбатан расмий курси ҳар ҳафтада халқаро валюта бозорларида ушбу валюталарнинг АҚШ долларига нисбатан айирбошлаш курси динамикасини ҳисобга олган ҳолда белгиланади.

Бунда сўмнинг АҚШ долларига, шунингдек, бошқа валюталарга бўлган расмий курси у эълон қилингандан кейинги кундан бошлаб жорий этилади.

Фақат Тошкент шаҳридаги эмас, балки республиканинг бир қанча вилоятлари марказларидаги олимлар ва мутахассислар ҳам эндиликда хориждаги даврий нашрларда эълон қилинаётган энг янги илмий-техникавий ахборотлардан фойдаланиш имкониятига эга бўлдилар. Улар барча зарур адабиётларни давлат илмий-техника ахбороти фонди ва унинг Андижон, Қарши, Самарқанд ва Фарғонадаги бўлимлари билан тизилган шартномага мувофиқ, алмашириш йўли билан кутубхонадан оладилар. Бу шартномага сўнгги икки йил ичида фонднинг республика илмий-техника кутубхонасига келган 10 мингга яқин номдаги хорижий нашрлар қўғазмаси чоғида имзоланган.

Мамлакатимиз халқаро бозорда тўла ҳуқуқли шерик бўлишга ҳаракат қилмоқда. Бунга ишлаб чиқариш фан ва техниканинг энг сўнгги ютуқлари асосида ташкил этилган тақдирдагина эришиш мумкин. Бу йўлда мамлакатимиздаги янги технологияларни ишлаб чиқаётган олимлар ва мутахассисларнинг ана шундай ахборотлардан бемалол фойдаланишлари муҳим омил бўлади.

Марказий Осиё давлатлари орасида биринчи бўлиб бизнинг республикамизда хорижий илмий ва техника адабиётларини сотиб олиш учун валюта ажратилди. Республика илмий-техника кутубхонасига билимнинг барча соҳалари бўйича турли мамлакатларнинг журналлари, тўпламлари, ахборотларида эълон қилинган қимматли ахборот кела бошлади.

Кутубхона билан жаҳондаги ўнлаб мамлакатлар олимларини бирлаштириб турган дунёдаги йирик ташкилот — фанни ривожлантиришга қўмаклашувчи халқаро уюшма билан ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган. Бундан ташқари кутубхона Америка илмий ахборот институтининг маълумотлар компьютер базасидан фойдалана бошлади, бу эса жаҳонда нашр этиладиган барча даврий адабиётдан фойдаланишни таъминлайди. АҚШ, Буюк Британия, Франция, Хитой, Дания ва бошқа мамлакатларнинг йирик кутубхоналари, университетлари, ахборот марказлари билан ҳамкорлик йўлга қўйилган.

Халқаро ахборот айирбош қилишда Ўзбекистоннинг иштирок этиши республикамизда фан ва техникани янада ривожлантиришга, бу соҳани давр талабларига мос келадиган юқори даражага кўтаришга хизмат қилади.

**А. ИВАНОВА,
ЎЗА мухбири.**

ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

ОЛМАЛИҚ кон-металлургия комбинатининг сут-товар фермаси ишга туширилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин, у ўз маҳсулотлари билан ҳозирги вақтдаёқ машғур бўлиб кетди. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган сут ва сут маҳсулотлари харидорларга маъқул бўлмоқда. Улар сифатлиги билан ажралиб туради. Ферма ишчи-хизматчилари ўсиб бораётган талабни ҳисобга олиб, маҳсулот этиштиришни кўпайтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Ҳар кун Голландиядан келтирилган сермахсул сугирлардан тўрт тонна ва ундан ҳам кўпроқ сут соғиб олинмоқда. Бу ерда ўз ишининг ҳақиқий моҳирлари ишлайдилар. Муҳандис С. Отамуродов, технолог Р. Мадалиев, зоотехниклар Ю. Абдурахмонов ва Ю. Матқаримов, машинада сут соғиш оператори А. Якименко ва бошқалар шулар жумласидандир.

Ҳозир бу ерда ишлаб чиқарилаётган сут маҳсулотлари турини кўпайтиришга қаратилган техникавий тадбирлар амалга оширилмоқда.

Собир МАҲМУДОВ.

**БУГУНГИ
СОНДА:**

**ЭЛ ХИЗМАТИГА ЕЛКА
ТУТГАН КАМ БЎЛМАЙДИ**

**БАШАР ТАРИХИНИНГ
БИР САҲИФАСИ...**

**ОЛИМ
ХАТМА
БИНА**

**КУРИКДАН
ВАҚТИДА УТКАЗИНГ**

**КУЧПЛАРНИНГ
КУЧПИСИ КИМ?**

ДЕВОРИ БОРУ, ТОМИ ЙЎҚ

ёки шахсий уй-жой куришда ёғоч-тахта тополмай, сарсон-саргардон бўлаётганлар ҳақида

Ҳоли кудрат курилиш қилишмоқда. Кўп уйларнинг деворлари кўтарилгану, томлари ёпилмаган. Тахта-ёғоч омборини Абдуғафур Эшонов деган тадбиркор хусусийлаштириб олган ҳам аҳвол ўзгармади. «Жаҳонгир» шахсий уй-жой кураётганлар бундай йўл тутолмайдиларку!

Тахта-ёғоч қидириб, сарсон-саргардон бўлаётганларни уйласам, беихтиёр Тошкентнинг Уриқзор даҳасида соғилаётган турнақатор тилиқ курилиш материалларини куз олдимга келди. Эҳ-е, бу ерда хоҳлаган материалларни харид қилишда қийналишмаётганлигининг, бироқ тахта-ёғочга келганда оворая-сарсон бўлишга мажбур бўлишмоқда.

Вилоят шаҳар ва туманларидаги гишт корхоналари аҳоли эҳтиёжини қондиришга ҳаракат қилмоқда. Цемент, алибастр, шифер, тунука, фанер, аргалит ва бош-

Бунга нима дейсиз?

қа курилиш материалларининг хоҳлаганини, истаганига сотиб олишмоқда.

Бўка, Охангарон, Пискент туманларида бўлганимизда Каримов. — Эндигина билмакдэй бўлган теракларни кесинишга мажбур бўлдим.

Вилоят шаҳар ва туманларининг аксариятида аҳоли шундай. Шахсий уй-жой кураётганлар ёғоч-тахта тополмай оворая-сарсон бўлишмоқда. Уларнинг кўпчилиги бир неча километрлаб йўл босиб, ортиқча сарф-харажат қилиб, Тошкентга келиб, ишларини битириб кетишга мажбур бўлишмоқда.

Жойлардаги ишбилармонлар ва тадбиркорлар бу ҳақда ўйлаб кўришса яхши бўларди. Шаҳар ва туман мутасаддилари эса уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, қўмак беришларини истардиқ. Ана шундангина яхши ният билан уй-жой кураётганлар оворая-сарсон бўлмадилар.

Шарофиддин УМУРЗОҚОВ.

Паркент туманидаги «БОЙҚОЗОН» халқ корпорациясида чорвачилик маҳсулотлари этиштириш соҳасида қишда ҳам кўнглидагидек натижаларга эришилмоқда. Бунда сут соғувчиларнинг камтарона ва ҳалол меҳнати ўз самарасини бераёттир.

Илғор соғувчи Муҳаббат Шуқурова ардоқли ана шундай кишилардан биридир.

**Равил ШАМСУТДИНОВ
олган сурат.**

«БАРҲАЁТ СИЙМОЛАР» КЎРИК-ТАНЛОВИДА

ХАЛҚИМИЗ доимо санъатни севиб, санъаткорларимизни ардоқлаб келади. Жумладан, Маммуриддин Узоқов, Жўраҳон Султонов, Тўйчи Ҳофиз, Юнус Ражабий, Ҳожи Абдулазиз Раёуловларини халқимиз ҳақи равишда барҳаёт сиймолар деб атайдилар.

Кўни кеча Муқимий номдаги мусиқали драма театрида анъанавий «Барҳаёт сиймолар» деб номланган республика кўрик-танлови бўлиб ўтди. 3 кун давом этган тадбирда бастакорлар Дони Зокиров, Мухторжон Муртазов, Матниёз Юсупов ва қорақалпоқ баҳасини Муса Турум ўғли асарлари ижро этилди.

Ушбу кўрик — танловнинг вилоят басқинчида ғолиб деб топилган Оққўрғон туман маданият уйи қошида ташкил этилган «Наврўзи аҷам» ашула ва рақс дастаси, Зангиота тумани маданият уйи қошида тузилган «Ҳосил» халқ дастаси ва Саидлазим Қудратиллаевларнинг чиқишлари ҳаммага манзур бўлди.

«Наврўзи аҷам» ашула ва рақс дастаси қатнашчиси Дилором Эргашева М. Юсупов мусиқаси, Х. Шарофхўжаева шери билан айтайдиган «Алла» қўшиғи ижроси учун 3-уринга лойиқ деб топилди.

Дилором СУҲУНОВА.

ТОЛЪЯТТИ ҲАМ ХАРИДОР

ИЛГАРИ хабар берганимиздек, Заркент кишлоғилик Холмат Холмонов ўтган йили тадбиркорликка қўл урган эди. У республика бизнес жамғармасидан 5 миллион сўм қарз олди. Кишлоқнинг энг гавжум жойларидан бирида кўркам бино куриб, тивувчилик корхонасини очди. Унга юқори унум билан ишлайдиган тивув машиналарини ўрнатди. Туман меҳнат биржаси билан шартнома тузиб, ўқув курсларида ҳисоб урганаётган 200 нафар ишсинини ўз корхонасига жалб қилди. Янги хусусий корхонани Тошкент тивувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам ашё билан таъминлашни ўз зиммасига олди. Дастлабки кунданок корхона фаолияти рўждек топиб бораверди. Холмат Холмонов ўз маҳсулотларини сотиш учун Тошкентдаги мотор заводи ва Россия Федерациясининг Толъятти шаҳридаги автомобил заводи билан шартнома ҳам тузди. 1997 йилда уларга 50 минг донна пахталик фуфайка ва иш кийимларини етказиб берадиган бўлди.

— Янги йилнинг биринчи кўни муваффақиятли ўтди, — дейди тадбиркор Холмат Холмонов. — Ишчиларимиз кунлик иш ҳажминини анча оширишга эришдилар. Айниса Саида Фатхуллоева, Озода Аширматова, Дилфуза Улфатова каби тивувчилар 2-2,5 ҳисса иш бажаришга эришдилар.

Раҳим КОДИРОВ.

ЭЛ ХИЗМАТИГА ЕЛКА ТУТГАН КАМ БЎЛМАЙДИ

ҚИШЛОҚ меҳнаткашлари соғлигини мустаҳкамлаш, турмуш шароитини яхшилаш, таълим-тарбия ва маданий-маънавий ишларни жонлантириш шу куннинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Охангарон туманини 1993—1995 йилларда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ва экологик ҳолатини яхшилаш тўғрисидаги» қароридан ҳам ичилик билан амалга оширилиши лозим бўлган ана шу масалаларга алоҳида ургун берилган эди. Туман ҳокимлиги ушбу қарорни амалга ошириш борасида кўпгина ишларни қилди. Жумладан, ўтган икки йил ичида 422 ўқувчида мўлжалланган янги мактаб, Қорахитой қишлоғида 280 нафар кичиктойлар учун болалар боғчасининг янги бинолари қурилиб фойдаланишга топширилди. Сада қишлоғида янги автокорхона очилган 150 дан кўпроқ киши доимий иш билан таъминланди. Шунингдек, қишлоқларда фельдшерлик-акusherлик пункти учун янги бинолар, Эртош, Овжас қишлоқларида эса 240 ўқувчида мўлжалланган янги синф хоналари қурилганлиги ҳам қишлоқ аҳолисига ижтимоий шароитлар яратиб беришда муҳим воқеа бўлди. Булардан ташқари, қишлоқларда талбиркорлар томонидан 45 та дўкон ва ошхоналар, машиний хизмат кўрсатиш тармоқлари ҳам очилди.

Кейинги даврда қишлоқлардаги хонадон ва корхоналарни газлаштириш борасида ҳам кўпгина амалий ишлар қилинмоқда. Аlishер Навоий номли, «Охангарон», «Ангрен», «Дўстлик», «Янги ҳаёт» ва «Ўзбекистон» жамоа хўжаликлари қишлоқларни қувурлар тортилиб, аҳоли табиий газ билан таъминланди. Туман ҳудудларида 57 километр узунликда асосий ва 162 километр узунликда ички газ тармоқлари қуриб бўлинди. 1800 га яқин қишлоқ меҳнаткашларининг хонадонларида газ ўтказилди. Ҳозир бу ишлар давом этмоқда. Туман ҳокимлигининг маблаг билан 30 дан кўпроқ кўп боғли олчалар, уруш ва меҳнат фахрийлари, боқувчисиз қолган хонадонлар газлаштирилди. Аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш ҳам туман ҳокимлигининг доимий эhtiборида турпти. Жамоа хўжаликларида 26 қақиримлик ички сув тармоқлари тортилиб ҳамда бир неча артезиан қудуқлари қазилди. Ичимлик суви тўпланган иншоотлар ҳам фойдаланишга топширилди. Қишлоқларда транспорт қатновини яхшилаш мақсадида йўллар тартибга келтирилмоқда. «Тошкент—Қўқон—Ўш» катта шох йўлини 30 метрга кенгайтирини бўйича асосий ишлар амалга оширилмоқда.

Увак, Сусам, Телов ва Оқтов қишлоқларида аҳолига электр хизмати кўрсатиш ишлари анча яхшиланди. Охангарон — тоғлик туман. Шу сабабли бу ерда тез-тез тоғ кўчкилари, сув тошқинлари, сел ва бошқа табиий фақулодда ҳолисалар рўй бериб туради. Айниқса, туманнинг Эртош, Гушсой ва бошқа қишлоқларида кейинги йилларда шундай ҳолисалар содир бўлганлиги сабабли туман иқтисодиётига анча зарар етди. Шунга қарамай табиий офатлардан зарар қўрган аҳолининг уй-жойи қуриб оlishи ва томорқаси учун 80 гектардан кўпроқ сугориладиган ер майдонлари ажратилди, уларга ёрдам тариқасида зарур бинокорлик материаллари ҳамда 17 миллион сўмлик маблаг ажратилди. Янги мавзелар тоза ичимлик суви, газ ва электр қуввати билан таъминланди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг «2000 йилга бўлган даврда Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури» ҳақида қабул қилган қарори асосида аҳолининг саломатлигини сақлаш ва муҳофаза этиш борасида ҳам кенг кўламада амалий ишлар оlib бoрилади. Жумладан, Яллоқтепа қишлоғидаги табиий ёрдам кўрсатиш биноси қайтадан таъмирланиб, замонавий табиий асбоб-ускуналар билан таъминланди. Аҳолининг кундалик турмуши учун зарур бўлган бошқа воситалар ҳам хизмат кўрсата болади. 1996 йилнинг ўзида Қорахитой, Тошариқ, Оқ олтин, Олдин, Серкақирилди, Эртош ва Фаллақдўқ қишлоқларида янги тегирмонлар ва жувохоналар ишга туширилиб, аҳоли эhtiжиари учун ишлаб бoлади. Кўпгина жамоа хўжаликлари қишлоқларидаги гиламчилик ва китиз бoсиш хусусий корхоналари, гўшт ва сутни қайта ишлаш цехлари бир неча ўз кишини доимий иш билан таъминлади. Хўлас, туманда қишлоқ меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатиш учун барча зарур чораларни ичкилик билан амалга оширилди. Бу ҳол Ўзбекистон Президентининг Жиззах, Сирдарё, Наманган ва Бухоро вилоятлари ҳақ депутатлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифалар Охангарон туманида ҳам амалга ошириладиганлиги далолат беради.

Муҳаммадали ДЎСБОВ, Охангарон тумани ҳокимининг биринчи муовини.

1997 йил — Инсон манфаатлари йили

ОТАИҚ СОҚЧИЛАР ЁКИ...

...Экинзорлар пайҳони ҳақида қанча гапирсақ, шунча оз. Негаки баъзи бир йилондан кечган одамлар эл-юртнинг насибаси бўлмиш бугдойзорларда ҳеч иккинчи бўлмаган қорвасини боқяпти. Ахир, бир бошқода 50 талдан 73 тагача дон бўлади. Ҳар бошқодаги дон 10 грамм, ундан ошиқ тош бoлади. Кузи бугдойнинг бир донасидан 7—10 та бошқодайдиган туп кўкаради. Демак 70—100 грамм бугдой деган сўз. Бугдойзорга тўшган қорамол оз вақт ичида 5—10 квадрат метр жойини тозалайди—қўяди. Бунча ерда неча туп бугдой ўсади-ю, у бугдой қанча вазига эга. Бир қўшнмиз 20 сотих ердан ҳар йили 2 тоннага етказиб ҳосил олади. Агар хўжалиқларга тегишли майдонларга етарлича уруғ тайёрлаб, озуқа берилса, албатта, хирмон баракали бўлиши мумкин. Афсуски, айрим «бургага аччиқ қилиб кўрпа қуйдирам» деб юрган кимсалар ўйламай-нетмай бугдойзорда мол боқаётганига, элимизга катта зарар етказётганига нима дейиш мумкин? Яна, энг ачинарлиси шундаки, молни бамайлихотир бугдойзорда ўтлатётган кимсаларни қўриб, уларни инсофга, диненга тақирмай, лоқайларча ўтга кетаётганларга ҳам ҳайронмиз. Ахир, эртага омборимиздаги унинг баракаси учта, халтанинг таги қўришиб қолса, кимга қайтуғу бўлади? Одамлар «гурuch, ёғ, ун—рўзгорим бутун» деб бежиз айтмайдилар-ку. Энди оғзини қийинчилик даврида бир-биримизнинг оғиримизни энгли қилиш ўрини, лоқайликка, сансалорликка йўл қўймасек, элимизнинг мўлкини пайҳон этмасек, яхшимми? Бу билан, омборимиз донга, уйимиз бароқатга тўлмайди? Дўст ачитиб, душман қулдириб гапирди, дейишди. Ахир, бутун атрофда теранроқ, сезирроқ қарайлик вақт эмасми? Айни кунлар бизга юксак масъулият юклаймаптими? Шаҳарни, қишлоқни биз — замонадошлар бoб эмтасак, гўзал қиёфага киритмасак, ким қилади? Ким келиб, рўзгоримизни бут, хонадонимизни маъмур этади? Бука туманидаги «Ачамайли» жамоа хўжалигининг Хужаназар Йўлдошевга қарашли от, Ғ. Азаматов номли жамоа хўжалиги аъзоси Беркин Сатторовга тегишли молқўйлар, Йўлдош Ҳожиматов номли жамоа хўжалигида яшовчи Юсуфбек Йўлдошевнинг моллари худди «отасининг» қорбоғида сайр қилгандек бугдойзорни оёқ-оти қилиб юрибди. «Паркент» жамоа хўжалигида истиқомат қилувчи Ирисали Давидов, Маҳмуд Муродовларнинг сугурусурув моллари ҳали «мурғак» ниҳолларни паққос ямлаб ютаётганда ушланди. Мол-мол-да, у, қўкат қўрлим, ташланди, нияти фақат ейиш. Шунинг учун ҳам мол, от, қўй каби уй ҳайвонларини маълум бир қоида асосида арқонланиб, қозикча боғлаб боқилади. Шу туғайли ҳам, ҳеч ким молҳолини қаровисиз қолдирмайди. Аммо, моллар гарчи, ўйлаш, фикрлаш, гапиршиш имкониятидан маҳрум бўлишига қарамай, «қайт ола» ёки «тарғил тўхта» десантти, сўзсиз бўйсунди. Лекин, фикрлай оладиган инсонни элу-юртта, Ватанга зарар келтириш, инсофсизлик, иймонсизликдан наҳотки қайтарса олмади? Шу туманнинг «Кўкорол» жамоа хўжалиги аъзолари Б. Бондаренко, А. Курбонов, С. Икромов, П. Арслановларнинг ҳам «Кўмас» мулкларига бугдойзорда «кўчиб-кўчиб», халқимиз ризқу-насибидан барақани ўчиришаётганда қўлга олинди. Бу рўйхатини ана давом эттириш ва қондалузлар номини ёзавериш мумкин. Ёмон қовуннинг уруғидек, молни атай бугдойзорда «ямлатадиган»лар сони бисёр. Аммо, пайҳон этилган жойини чиққиллаб, дон селиб ярани эмлаб бўлмайди. Айримлар, арзиматан жарима билан қутулди, дейлик, бироқ эртага элимизнинг тўлмай қолган хирмонига ким дон оlib келиб туради?

Дўст ачитиб душманни айтади

Бука туманидаги ички ишлар бўлими қoшида 10 нафар йигитлардан иборат отлик соқчилар гурўҳи тузилган, ҳар бир хўжаликка ҳам отлик қоруволлар бор. Бироқ, «ўйлаб кўриш» масаласини ана ўртага қўямиз. Ана шу 10 кишини ва 10 та отни ким боқайди? Яна халқининг, улимизнинг маблағимиз кетмайми? Наҳотки, экин майдонларини худди уйларга ўхшатиб, девор билан ўраб, сўнг эшик ўрнатиб, қулфлаб қўйишгача етиб бoрасек? Узимиз-ку молларни ҳаёт-ҳайлат, қoидани бузмасликка ундаб турганимиз, энди инсонларни ҳам кимдир «ҳай-ҳай»лаб турса... Демак, ҳали маънавиятимизда, тафаккуримизда кемтик жойлар бор. Наҳора, шундай бўлгач, қоруволлар гурўҳи тузилса, шукр дейимиз. Аслида эса, йиғлашимиз керак, сиз нима дейсиз, азиз муштарий?

Эргаш ЙЎЛДОШЕВ, Тўлқин ЕРҚУЛОВ.

ҲАММАСИ ХАРИДОРГИР ВА ЗАРУР

Охангарон «Қурилиш пластмасса» акционерлик жамияти жамоаси ленолеум ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Илгари бу махсулот учун зарур ҳамашё сoбиқ Иттифокнинг турли бурчакларидан оlib келинади. Энди замон ўзгарди. Ишлаб чиқариш учун ўз ҳамашё манбаларини қидириб топишга тўғри келди. Бу мураккаб вазифани бажариш йўлида Ўзбекистонлик кимёгар олимлар билан биргаликда янги технология яратишга муваффақ бўлиди. Ҳомашёни ҳам яқин кўшиллардан — Охангарон цемент корхонасидан топилади. Ленолеумга иштатиладиган ана бошқа уснусларни маҳаллий кичик корхоналар тақлиф қилишди...

Бежирим ва сифатли ленолеум девари ҳар бир хонадон учун керакли ва зарур ашёдир. Ҳисдорлик жамияти аҳолини бу ашё билан етарли даражада таъминлаш учун бор кучини сарфламақда. Корхонада ҳамашё тақчиллиги ҳал этилган, бошқа турли бўюмлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйила бошланди. Бундай бўюмлар сони яқинда 40 тагача етди.

Суратларда: «Қурилиш пластмасса» акционерлик жамияти ишчилари ўзлари тайёрлаётган янги махсулотлар билан. Владимир Гранкин олган суратлар.

МЕН СИЗДАН ШИФО ТОПДИМ...

ВИЛОЯТ болалар шифохонасининг марказий поликлиникаси дўхтирлари янги йил олдидан вилоят фаолларини ва қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини тиббий кўриклдан ўтказётганда улар билан учрашиб қолдик. — Биз чақалоқдан то ўн тўрт ёшгача бўлганларни тиббий кўриклдан ўтказамиз, шунингдек, уруш қатнашчилари, ногиронлар, байналмилал жангчилар ҳам бизнинг назоратимизда. 90 ўринли катталар ва 90 ўринли болалар шифохонамиз бор. Яна вилоят туманларига чиқиб, тиббий хизмат манзилгоҳларида услубий маслаҳатлар берамиз ва кўриклдан ўтказиб тураамиз. Ун бир хил мутахассислик бўйича туманларга бириктирилган дўхтирларимиз бор, — деди болалар шифо-

хонасининг марказий поликлиникаси бoш врач Исмоил Исмоилова, — кардиолог Вера Козлова, асаб касалликлари шифокори Лидия Чижова, қўлоқ-бўрун, томоқ хасталиклари шифокори Дону Турсунова, терапевт Соҳ Раҳматова сингари биринчи тоифали тиббиёт ходимлари хизматидан беморлар хурсанд бўдиллар. (Уз муҳбиримиз).

Тафсилот

ҲАЛИ КЎП НАРСАНИ БИЛИШИМИЗ, ЎРГАНИШИМИЗ ЗАРУР

Биз кўпинча Американи ва Европани мамлакатларининг қутқарув хизмати фаолияти билан боғлиқ мате-риалларни ойнашхон орқали кўриб ёки матбуот орқали ўқиб, уларнинг саби-ҳаракатларига, маҳоратларига қoйиб қoламиз. Аммо ўзимизда ҳам фақулодда вазиётларга ана шундай тезкорлик билан иш олиб борадиган, энг асосийси, замонавий техника ва мосламалар билан жиҳозланган махсус гурўҳлар ташкил этилганлиги кўпчилик билмас керак.

Ўзбекистон Республикасида фақулодда вазиётлар вазириликни ташкил этилганлиги ҳақида кўп вақт бўлган йўқ. Аммо, унинг жойлардаги бошқаришларда фақулодда вазиётларнинг олдини олиш ва фақулодлар муҳофазаси бўйича тадбирлар самаралар олиб бoришмоқда. Биринчи вилоятимизнинг Чирчиқ шаҳри ва Бўстонлик туманлари чегарасида жойлашган Аранча темир йўл бекатидаги махсус-решалаштирилган мақсис эслаб ўтишини ўзи қилиб. Биз бу ҳақда газетамиз орқали ўқувчиларни баҳардор қилган эдик. Чунки кенча Ўзбекистон Республикаси фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

Аммо, Тошкент вилоти-нинг Ангрен шаҳри, Бўстонлик, Охангарон, Паркент туманлари тоғ зонасида жойлашган худудлардан ҳисобланади. Шу боис бу жойларда кўчи, сув тошқини каби табиий офатлар содир бўлиши эҳтимол. Бизни ҳамаша хушбўликча чорлаб туради, — дейди фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

— Маълумки, Тошкент вилоти-нинг Ангрен шаҳри, Бўстонлик, Охангарон, Паркент туманлари тоғ зонасида жойлашган худудлардан ҳисобланади. Шу боис бу жойларда кўчи, сув тошқини каби табиий офатлар содир бўлиши эҳтимол. Бизни ҳамаша хушбўликча чорлаб туради, — дейди фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

— Маълумки, Тошкент вилоти-нинг Ангрен шаҳри, Бўстонлик, Охангарон, Паркент туманлари тоғ зонасида жойлашган худудлардан ҳисобланади. Шу боис бу жойларда кўчи, сув тошқини каби табиий офатлар содир бўлиши эҳтимол. Бизни ҳамаша хушбўликча чорлаб туради, — дейди фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

— Маълумки, Тошкент вилоти-нинг Ангрен шаҳри, Бўстонлик, Охангарон, Паркент туманлари тоғ зонасида жойлашган худудлардан ҳисобланади. Шу боис бу жойларда кўчи, сув тошқини каби табиий офатлар содир бўлиши эҳтимол. Бизни ҳамаша хушбўликча чорлаб туради, — дейди фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

— Маълумки, Тошкент вилоти-нинг Ангрен шаҳри, Бўстонлик, Охангарон, Паркент туманлари тоғ зонасида жойлашган худудлардан ҳисобланади. Шу боис бу жойларда кўчи, сув тошқини каби табиий офатлар содир бўлиши эҳтимол. Бизни ҳамаша хушбўликча чорлаб туради, — дейди фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

— Маълумки, Тошкент вилоти-нинг Ангрен шаҳри, Бўстонлик, Охангарон, Паркент туманлари тоғ зонасида жойлашган худудлардан ҳисобланади. Шу боис бу жойларда кўчи, сув тошқини каби табиий офатлар содир бўлиши эҳтимол. Бизни ҳамаша хушбўликча чорлаб туради, — дейди фақулодда вазиётлар вазириликни ҳамда унинг вилоят бошқармаси томонидан ана бир тактик машқ ўтказилди.

Миржалол МИРАЛИЕВ.

МАЪНАВИЯТ САРЧАШМАЛАРИ

Золим эга бўлмай қолмас, Фақат эркин виждонларга Эга бўлмоқ мумкин эмас.

Этибор қилинг, мамлакатда фуқаролар улаши, Шўро ҳукумати ўз мустақиллик сўбатини ўрнаттиш учун ҳамда нарсани қурбон қилаётган бир давр, миллий озолик ҳаракатларини «босмачилик» номи билан атаб, аслида чор Россиясининг ҳам баттар бoққончилик қилиб турган пайтда Чўлпон мазкур сўбат аслида бoққончилик, зуравонлик, ҳаммагани бўйсиндиришдан иборатлигини пайқанган ва очиб ташлаган эди. Қизил империянинг бoстриби қилини Чўлпон Туркистонни ки-шанлашдан бошқа нарса эмас, деб изоҳлади:

Золим эга бўлмай қолмас, Фақат эркин виждонларга Эга бўлмоқ мумкин эмас.

Кўшан, гавдадаги икзар, Бу кун ҳам битгани йўқдир, Темир барқоқларнинг доғи, буткул кетгани йўқдир!.. Башар тарихининг ҳар саҳифасида қoнли доғинг бор!

БАШАР ТАРИХИНИНГ БИР САҲИФАСИ...

Кўп буюқларимиз қаторида Чўлпон ҳаёти ва иқоидани ўқитиш дастурлари қиртилди. Уни ўқиб-ўрганишда шoir ва адиб, адабиётшунос олими сифатида Чўлпон яратган маънавий мерос ҳақида гап кетганда, унинг биз таъкидлаб ўтаётган тўб заминига эътибор берилса, айни муддодо бў-лур эди.

Чўлпон ХХ асрнинг 10-йилларидан адабиётга кириб келиб, унинг деврида чомча соҳабидан иҳод қилди. Ҳикоя, очерк, пьеса, роман ёзиб бизга бой адабий, маънавий мерос қолдири. Шекспир, Пушкин, Тагор, Максим Горький сингари дунёга танилган кўпгина санъаткорларнинг асарларини таржима қилди. Чўлпон таржимасида Ҳамза театрида Манон Уйғур томонидан 1935 йилда сахнага қўйилган «Ҳамлет» Чўлпонни қам-машгандан кейин неча кишилар томонидан қайта қўрилди. Ҳатто, қайтадан таржима қилинди. Уларнинг бирортаси Чўлпон таржима-си савиясига етолмаганини ўзи, Чўлпон ижодиятини олимс қури-раси ҳақида тасаввур бoраса керак. Таржимачилик Чўлпон фаолиятининг иккинчи бир томони, хо-лос. Гарчи Чўлпон адиб, драматург, адабиётшунос, таржимон си-фати ҳам юксак ўринлардан би-

рида турса-да, биз Чўлпон номи-ни тилга олишимиз билан унинг буюқ шoirлиги биринчи гапга кўз ўнгимизга қалади.

Чўлпон шoirиятидаги нафисий завқ, ўта назок, гўзаллик руҳи, ҳаётнинг лозазти-ю, фожиалирига-гача тўла акс этиши-оғзунча шoirни, шoirиятга илхоси бор олдидан ўқувчиларни эргаштири-дими? Чўлпон ва унинг сафдошлари, ҳамфиқрлари — Фитрат, А. Қо-дирий, Ўлбoк ва бошқалар ижоди-ятидаги ана бир муҳим нуқта — халқимиз ўтмишида буюқ доҳлари-миз яратиб кетган миллий маъна-виятимизга катта ҳурмат билан қара-шдан иборат эди. Зеро, 20-йилларда қизил империя октя-брь тўнтаринишдан илгарики бутун маънавий тарихимизга ўт қўйиб турган бир тарихий вазиёт-та—Чўлпон Алишер Навоий, Нав-рўз байрама, Бехбудий хотираси-га атаб ажойиб шеърлар ёзган ҳа-сур, мард шаъри ва шoir эди. Шу ўринда биз андишага эҳтиёж бор.

Ўзбек совет адабиёти даврида

Зулм олдида ҳар бир нарса, Эҳтимолки бўйин эгас.

Аҳмад Алиев, адабиётшунос.

УМУМБАШАРИЙ муаммолар, ҳаққаро масалалар борасида йилдан йилнинг фарқи дегарли кам бўлади. Чунки, дунёвий аҳамиятга молик бундай ечимларни ҳақ эши жараянлари узққ мудоатга чўзилади, бир даврон иккинчи даврга мерос бўлиб қолади. Иктисодий турли барқарорлаштириш, жаҳоннинг турли минтақаларида тишчалқ муҳитини вужуде келтириш, қашшоқчиликнинг, очликнинг, қурғоқчиликнинг оддини олиш, озққ-овқат ҳамда ичимлик сувни захираларини маевудэ этиш, яли қириги қуролларини батамом йўққа чиқаради, ҳаққаро террорчиликка ва геҳ-ваидликка қарши кураш муаммолари баайни юқорида айтилган масалалар си-

расига кирди. Шу маънода эндигина бошланган 1997 йил ҳам аввалги саналардан ўзгача бўлмайдми. Айни қунларда ОХХТ, Оврупо Иттифоқи, НАТО, ЮНЕСКО, ЮНИСЕФ, Оврупо Парламентси каби нуфузли маҳкамалар ўз фаолиятларида аввалги муаммоларни ҳал этиш билан шуғулланишда давом этмоқдалар. Бир нарсани алоҳида қайд этмоқ лозимки, қурраи заминишда тишчалқ бир қабар барқорор бўлиб қолди. Давлатлараро урушларга чек қўйлади. Қабула қилинган муҳим ҳужжатлар қолган масалаларнинг ижобий ҳал бўлишига ишонққ тугдилади. Шубҳасиз, 1997 йил ҳам истиқболда умидвор хулосаларга олим келади, деб ўйлаймиз.

БОЖЛАР ТУГНАТИДА

СОБИК Югославиянинг Сербия минтақасида бошқарув органидаги сайловлар 1996 йилнинг 17 ноябрида бўлиб ўтган эди. Лекин, у ерда ҳанузгача осойишалик ўрнатилганича йўқ. Сербиянинг амалдаги президенти Слободан Милашевич тарафдорлари билан сайловда галаба қозонган «Бирлик» ҳаракати ўртасидаги тортишувлар шу қунларда ҳам давом этмоқда. Тарафқашлик ёмон оқибатларга олиб келди. Тўқнашулар бўлди. Қўн тўкилди. Бирок, ҳамон оқилона бир тўхтамга келинганича йўқ. С. Милашевич сайлов натижаларини тан олмади, деб оқиб тираб турбди. «Бирликчилар эса наймишлар ўтқизича барҳам бермаётирлар.

АҚШ ҳукумати Туркия билан Эрон ўртасида тузилган иктисодий ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги шартномага қарши чиқди. Эрон ҳалқаро террорчиликни қўллаб-қувватлаш, Яқин Шарқда тишчалқ ўр-

натилишга қаршилқ кўрсатиш, яли қириги қуролни қўлга киритиш сибсатини ўзгартирмагунча биз ташишланаваримиз, — деди АҚШ давлат департаменти вакили вафизосини баҳарувчи Глин Дэвис журналислар билан бўлган мулоқотида.

ХАЛҚАРО Валюта Жамғармаси (ХВЖ) Озарбайжонда иктисодий дастурларни амалга оширишга ёрдам бериш мақсадида унга 1999 йилгача 219 миллион доллар қарз бериш хусусидаги ҳужжатни тасдиқлади.

НАТО Бирлшган ҳарбий қучлари ҳам АҚШнинг Овруподаги ҳарбий қўшинлари бош қўмондонди Жорж Жоувланнинг яқин қунларда ўз лавозимидан истеъфого чиқажалиги эълон қилинди. У 36 йил мбайни-да АҚШ армиясида хизматда бўлди.

ЭНДИЛИҚДА Даниел Тарулло АҚШ президенти Б. Клинтонинг миллий-иктисодий кенгаш ҳамда миллий хавфсизлик кенгаши сибсатларини мувофиқлаштириш бўйича ёрдамчи бўлади. У 1977 йилда Мичиган до-рифундини битирган, санъат бакалаври ва санъат магистри илмий унвонларига эга.

КАРТЕР МАРКАЗИ

«Кейинги пайтларда оммавий ахборот воситаларида «Картер маркази» деган иборани тез-тез эшитамиз. У қанақа ташиқлот? Батафсилроқ маълумот беришиш-ти илтимос қиламиз.

Н. НУРМАТОВ,
Чирчиқ шаҳри».

КАРТЕР маркази деб аталади махкам АҚШ Жоржия шаҳтининг Атланта шаҳрида жойлашган. У 1982 йилда АҚШнинг собиқ президенти Жимми Картер ва унинг рафиқаси Розалин хонимлар ташаббус билан тузилган эди. Мазкур марказ ношторжар, партияларга дахлдор бўлмаган махкам хизмат беклиги. У асосан иккинчи раффиса Розалин хонимларнинг турли минтақаларидаги иқтисодлари урганди, уларни ҳал этиш йўллари ни излади, қарама-қарши томон-ларни қилиштирди. Шунингдек, дунёнинг турли мамлакатларида солиғини сақлаш ишлари савиясини кўтариш, маданият масалала-

ЙИЛДАН ЙИЛГА ЎТГАН МОЖАРО

ЎТган йил 17 декабрдан буйн «Перу» — Ли-ма суэлари оммавий ахборот воситалари му-бирланнинг тузилган тўшмавир. Бу шундан-ки, сешанба кун «Тупик Омару» деб аталган ташиқлотнинг исевкор жангарилари жуда қат-та шаш-шув кўтарилишига сабаб бўлдилар. Уша кун Япониянинг Перудаги элчихонасида да катта қабр маросими ўтқазилиши, унда кўп сонли вазирлар, юқори мартабали дипломатлар, бизнесменлар, журналистлар шифток эри-ши қўнбулади эди. Мазкур марозининг Япония императори Акахита таваллуд топган қунга бағишланиши ҳам алоҳида эътиборга са-вороб бўлди.

Лекин, расмий қисм бошланғичида санқоида даққалар қолганда — Тупик оқарунишлар био-ни ракетадан уққа қутидилар. Отқи қуроллари ишга туширилди. Саросимадан фондалнинг қолган жангарилар яли қарогочи батамом эғзалоб олдилар. Тантанали маросимга йилган барча ишчиларнинг гаровага олинганлиги эълон қилинди.

Гаровага олинганлар қанча? 500—600 нафарми? Хали бу маълумотларни ҳеч қим билмас-ми? Босқинчиларнинг узлари ҳам айрим «но-зик жамат»лардан ажраб эмас эканлар чоғи. Чунки, мамлақат бўлиб сафарда бўлган Перу президенти Альберто Фухиороннинг тантанала-рға етиб келмаганлигини хали унлар бил-масдилар. Президентнинг уқаси ва онаси қа-бул маросимида шифток эришгача бўлди.

Исевчиларнинг дастлабки шартлари шундай бўлди: Ташқилот раҳбари — 1992 йилда қўнган олиниб, умидвор қамқоқ жазосига ҳукм этилган Виктор Полай Кампосини дарҳол буташиш, шунингдек, қамқоқлардаги 400-500 га қи-

НИМА?

АЙНИ қунларда соту-ва чиқарилган китоб «Умид ва тарих» оралиғида деб

ЧА ЧОН?

Суньига Моралес деган одам экан. Узининг ҳалоллиги учун Х. Баутисто каттагина мукофот эгаси бўлди.

ҚАЕРДА?

Мажмуи демай «саёқ юриш»нинг давом эти-равверди. Бир ойдан сўнғ эса унга қайтиб келди. Қараса, оиласи унга аза очган экан... Маълум бў-лишича, у йўқолгандан кейин раффиса полиция идорасига мурожаат қилган. Майитхона-дан бир уял топилиди. Уни ўз эрига ухшатган раффиса да-фи маросимини тайёрланди. Шу эсонда эр «тирилиб» ке-лади. Ҳамма лол... Энди «бе-бош эр» оилани ташлаб ҳеч қаёққа кетмасликка аҳд қил-ди.

БОКУ шаҳридаги кўп қа-ватли биналарнинг бирини га-латчи ҳодиса руй берди. Ол-тинчи қаваддан, аввало, чум-

ДУШАНБА, 6

ЎЗТВ I 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00—8.30 «Хафтаном». 8.30 Эстрада тароналари. 8.55 «Сехри мўйқалам». Болалар учун қизиқarli дастур. 9.15 «Морена Клара». Теле-сериял. 10.00 Янгилқиклар. 10.05 «Киллоқ тadbиркорлари». 10.30 «Илм—узликни билмақдир». 11.00 Ўзбекистон телерадиокомпаняси хор жамоасининг концерти. 11.30 «Эртаклар яшилликка етаклар». «Хўжайин ва хизматкор». 12.00 «Юлдузгинги бер, осмон». Бадий фильм. 13.20 «Бугуннинг уйлари». Публицистик кўрсатув. 13.50 «Помор киссаси». Мультифильм. 14.00 Янгилқиклар. 14.05—15.35 УЗТВ хазина-сидан. У. Назаров. «Ойна». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгилқиклар. 18.10 «Эр-катой». 18.30 «Истиқлол одимлари». 18.50 «Дилнавоз садолар». 19.05 «2000-йилдан сўнғ». Телесериял. 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Бу оқшом...» 21.55 «Вакт». Публицистик кўрсатув. 22.20 «Дўстлик ришталари». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.10—00.20 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ II 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо». Мультифильм. 18.35 «Компьютер-Осие». 18.50 «Оро». 19.00 «Калбимда Ўзбекистон». 19.05 «Мак ва Матли». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Оффисино» баридан чиққан фирибгарлар. Теле-сериял. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм. 21.50 «Спорт китбаси». 22.20 «Бебаҳо лахзалар». 22.30 Оханглр ва Ўзлонлар. 22.50—00.10 «Кинонигоҳ».

ЎЗТВ III 17.50 Янгилқиклар. 17.55 Ўзлонлар. 18.00 «Нега киш бўлади?». Болалар учун фильм-концерт. 18.25 «Дарбадар». Бадий фильм. 1-серия.

ЎЗТВ IV 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЎЗТВ V 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот». 8.25 «Аёл қалби навалари». Муслиқий дастур. 8.50 «Кашф этилаётган имкониятлар». 9.15 «Морена Клара». Теле-сериял. 10.00 Янгилқиклар. 10.05 «Юрт таянчлари». Публицистик кўрсатув. 10.30 Янги афибони урганамиз. 11.05 «Ассалом, япон тили». 11.45 «Шахар янониси». Бадий фильм. 13.20 Болалар учун. «Олтин балқик». Хоразм вилоят кўнгроч театрининг спектакли. 14.00 Янгилқиклар. 14.05—14.30 «Кичирли ўчрашувлар». Композитор Аваз Мансуров.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Мультифильм. 18.20 «Бу ёрғ оламда Ватан биттадур...». 18.25 «Сўз — Сизга». Ешлар учун кўрсатув. 18.40 «Замон билан хамнафас». 18.55 «Санъат — садодатим». 19.10 «Табарук қадамжолар». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Диёнат». Ҳўқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Маърифатнома». 22.00 «22.15 «Автослава». 22.30 «Сир». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ II 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо». Мультифильм. 18.35 «Уч-тўрт». 18.45 «Дойче Велле» тақдим этади. 19.10 «Хуссейлаштириш: қадим-бақадим». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Диёнат». Ҳўқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Маърифатнома». 22.00 «22.15 «Автослава». 22.30 «Сир». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ III 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо». Мультифильм. 18.35 «Уч-тўрт». 18.45 «Дойче Велле» тақдим этади. 19.10 «Хуссейлаштириш: қадим-бақадим». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Диёнат». Ҳўқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Маърифатнома». 22.00 «22.15 «Автослава». 22.30 «Сир». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ IV 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЎЗТВ V 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Кўрсатувлар анонси. 18.50 «Мультикарусель». 19.05 Ўзлонлар. 19.10 «Ирэндек». 19.40 Кечки сеанс. «Сўғдийна қизилари». Бадий фильм. 21.20 Ўзлонлар. 21.25 «Душанба». 21.35 «Шлягер». 21.50 «Спорт-тайм». 22.10 «Тасвир». А. Шаҳориддинов. 22.20 «Авторейд». 22.30 И. Аллегерова қуйлади. 23.15 Ўзлонлар. 23.20—23.30 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 7

ЎЗТВ I 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 Болалар учун. «Янги йил қувончлари». 8.55 Биржа ва банк хабарлари. 9.15 «Морена Клара». Теле-сериял. 10.00 Янгилқиклар. 10.05 «Замин фидоилари». Телеочкур. 10.30 Инглиз тили. 11.00 «Бола бошидан...». 11.30 «Камондаги қалб». Муслиқий дастур. 12.00 УЗТВ хазинасидан. Саид Аҳмад. «Фармон бийи арзадади». А. Хидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли. 14.00 Янгилқиклар. 14.05—15.10 «Кенжаўйдан кўрқ, эй ғаним». Бадий фильм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгилқиклар. 18.10 «Улғайиш поғоналари». 18.30 Спорт. Спорт. Спорт. 18.50 «Ушаш чехралар». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Оффисино» баридан чиққан фирибгарлар. Теле-сериял. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Оханглрдан таралган меҳр». 21.40 «Альманах-ТВ». 22.10 «Замон». 22.20 «Борже узуги». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ II 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо».

ЎЗТВ III 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо».

ЎЗТВ IV 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо».

ТОШКЕНТ ХАКИҚАТИ

Мультифильм. 18.35 «ТВ плов...» 18.45 «Олтин кент». 19.00 «Беминнат маслаҳат». 19.20 «Ором онлари». «Ви-деоклип. 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Оффисино» баридан чиққан фирибгарлар. Теле-сериял. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Кўзгу». Тележурнал. 21.30 «Спорт китбаси». 22.00 Оханглр ва Ўзлонлар. 22.40—00.10 «Кинонигоҳ».

ЎЗТВ II 17.45 Янгилқиклар. 17.50 Ўзлонлар. 17.55 «Дарбадар». Бадий фильм. 2-серия.

18.40—23.30 Россия жамоат телевидениеси.

23.30—24.00 Россия давлат телевидениеси.

24.00 Ўзлонлар. 00.05—00.10 Янгилқиклар.

ЧОРШАНБА, 8

ЎЗТВ I 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

8.25 «Аёл қалби навалари». Муслиқий дастур. 8.50 «Кашф этилаётган имкониятлар». 9.15 «Морена Клара». Теле-сериял. 10.00 Янгилқиклар. 10.05 «Юрт таянчлари». Публицистик кўрсатув. 10.30 Янги афибони урганамиз. 11.05 «Ассалом, япон тили». 11.45 «Шахар янониси». Бадий фильм. 13.20 Болалар учун. «Олтин балқик». Хоразм вилоят кўнгроч театрининг спектакли. 14.00 Янгилқиклар. 14.05—14.30 «Кичирли ўчрашувлар». Композитор Аваз Мансуров.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Мультифильм. 18.20 «Бу ёрғ оламда Ватан биттадур...». 18.25 «Сўз — Сизга». Ешлар учун кўрсатув. 18.40 «Замон билан хамнафас». 18.55 «Санъат — садодатим». 19.10 «Табарук қадамжолар». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Диёнат». Ҳўқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Маърифатнома». 22.00 «22.15 «Автослава». 22.30 «Сир». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ II 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо». Мультифильм. 18.35 «Уч-тўрт». 18.45 «Дойче Велле» тақдим этади. 19.10 «Хуссейлаштириш: қадим-бақадим». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Диёнат». Ҳўқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Маърифатнома». 22.00 «22.15 «Автослава». 22.30 «Сир». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ III 18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Ерилошо». Мультифильм. 18.35 «Уч-тўрт». 18.45 «Дойче Велле» тақдим этади. 19.10 «Хуссейлаштириш: қадим-бақадим». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Диёнат». Ҳўқуқий-публицистик кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Дилнавоз садолар». 21.30 «Маърифатнома». 22.00 «22.15 «Автослава». 22.30 «Сир». 22.40 «Морена Клара». Теле-сериял. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.15—00.25 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ IV 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЎЗТВ V 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

18.45 Дастурнинг очилиши. 18.50 «Мультикарусель». 19.15 Ўзлонлар. 19.20 «Онажон». 19.45 «Интер-спорт». 20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм. 20.50-02-тўлқинида». 21.05 «Каталог». 21.20 «Халқаро фитналар». Теле-сериял (Италия). 22.20 «Хам-шаҳарлар». 22.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 23.15 Ўзлонлар. 23.20—23.30 «Хайрли тун!».

ЎЗТВ II 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЎЗТВ III 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ЎЗТВ IV 17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

ТОШКЕНТ ХАКИҚАТИ

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.35 Лирик концерт. 8.55 «Умид қўнчулари». Тележурнал. 9.15 «Морена Клара». Теле-сериял. 10.00 Янгилқиклар. 10.05 «Чемпион билан ўчрашув». 10.30 Ўзбек тилини урганамиз. 11.00 «Мен тутилган тупрок». Публицистик кўрсатув. 11.30 «Сихат-саломатлик». 11.50 «Кичкинтой» студияси. «Доню бобо даврасида». 12.20 «Маърифат» видеоанали. 13.20 «Яшри қай-фият». Муслиқий дастур. 13.50 Мультифильм. 14.00 Янгилқиклар. 14.05—15.45 Т. Минуллар. «Алла». Юнус Ражабий номидаги Жиззах вилоят театрининг спектакли.

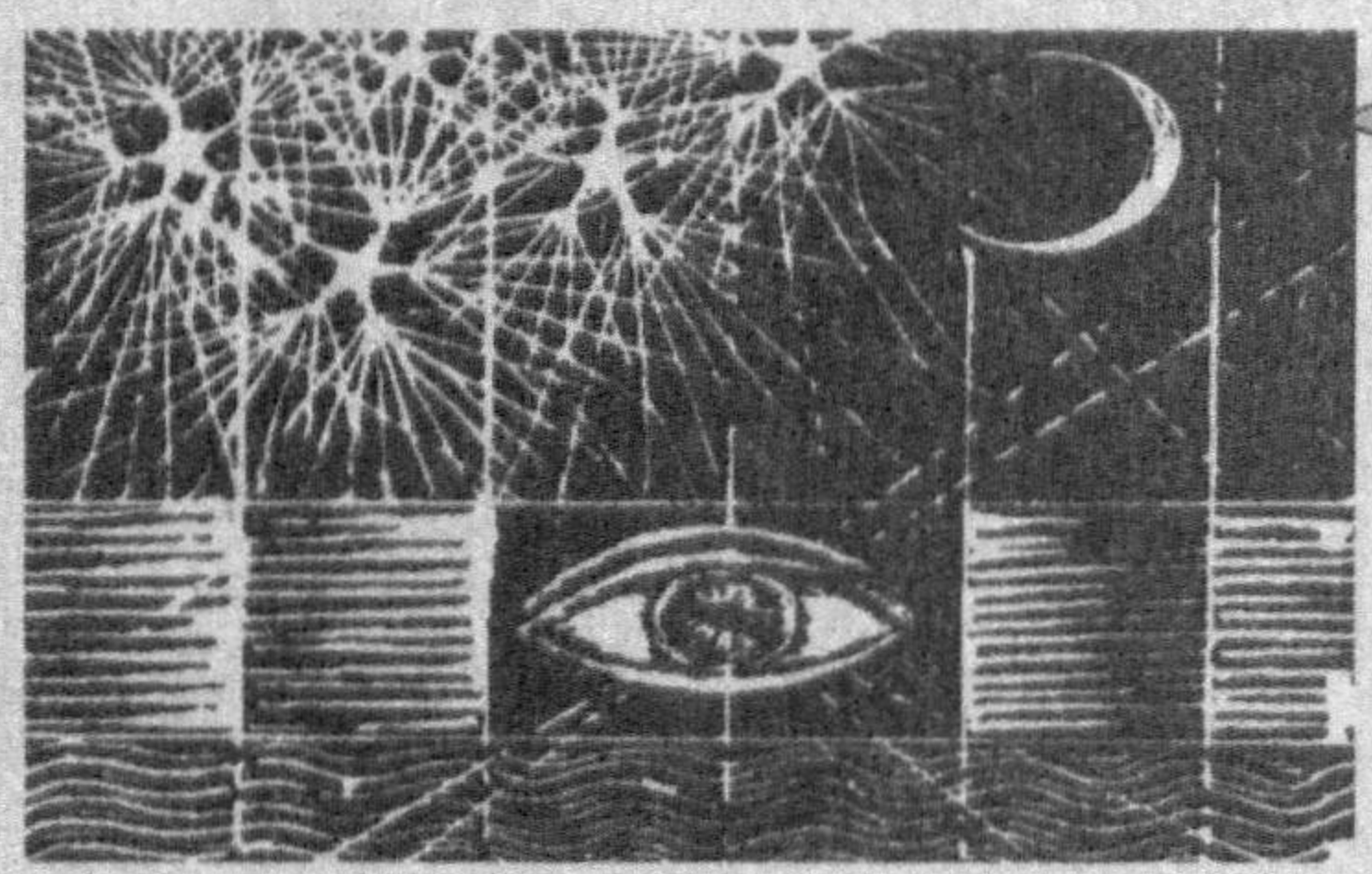
17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгилқиклар. 18.10 «2000-йилдан сўнғ». Теле-сериял. 18.30 «Кўзғудаги ақс». Фотоаналон. 18.40 «Катта та-наффус». 19.05 «Биллиб қўйган ахши». 19.15 «Дилнавоз садолар». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Олма-юз». 20.15 Оқшом эртаклари. 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот» 20.55 Ўзлонлар. 21.00 Буюк келажак сари. 21.20 «Иймон». 21.45 Муборак Рамазон тўхфаси: «Мухаммаду Расулulloх». Кўп қисмли телевизион бадий фильмининг 1 ва 2-фасллари ҳақидики кўрсатув. 22.30 Мақом пайшави. 23.10 «Мутойиба». Пайшавба хазиллари. 23.25 Ўзлонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 Тунги тароналар. 00.10—00.20 «Ватан тимсоллари».

ЎЗТВ II 9.00 «Ерилошо». Мультифильм. 9.20 «Бугуннинг боласи». 9.40 «Жаноби Бинн хангома-лари». 10.00 «Жозоба». 10.20 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 10.45 «Кинонигоҳ». 12.25—13.00 «Спорт китбаси».

18.00 Янгилқиклар. 18.10 Ўзлонлар. 18.15 «Бор эканда, йўқ экан...» 18.35 «Камолот». 18.55 «Т плов Т». 19.15 «Ором онлари». Видеокилип. 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Ўзлонлар. 19.55 «Сиздан ишорат». 20.25 Ўзлонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадий фильм. 21.50 Ханда дуқони. 22.10 Оханглр ва Ўзлонлар. 22.40—00.20 «Кинонигоҳ».

ЎЗТВ III 17.50 Янгилқиклар. 17.55 Ўзлонлар. 18.00 «Эйтиб бўлин-май, маймулар». «Агар отам ўр-нида бўлсам...». Мультифильмлар. 18.30 «Дарбадар». Бадий фильм. 5-серия.

7.30—9.00. 19.15—21.40 Россия жамоат телевидениеси.

«МАСЛАХАТЛИ ИШ ТАРҚАМАС...»

БИР ЧУМЧУҚ дарё қирғидаги дарахт тепасига ин қўйган эди. Ушга агрофда бир фил ҳам бўлиб, у ҳар куни дарёга сув ичгани келар, сув ичиб бўлгач, чумчүк ин қўйган дарахт ос-

«БОШГА ИШ ТУШСА АГАР, ЕТГАЙ БИРОДАРДАН МАДАД...»

ШУНДАЙ ҚИЛИБ, чумчүк пашша ва чивиллар маконига борди ва уларнинг сардорига деди:
— Эй, азиз дўст, сенга ҳожатим тушиб келдим. Донолар: «Бошга иш тушса агар етгай биродардан мадад!», — дейдилар. Шу кунгача орамизда душманлик бўлиб, биз сизнинг лашкарларингизни қирар, ҳар бирингизни болаларингизга ов қилиб тутиб берардик. Энди сулуқ тизайлик, сўзимга қўлоқ сол, ёрдам қилини ۋэй!
Пашшалар сардори деди:
— Эй, биродар, гапир, нима ҳожатинг бор? Биз пашшалар, қўлимиздан келса, ёрдамимиз-

«ПАШША ҚУТУРСА, ФИЛИН ЙИҚИТАДИ...»

ШУНДАЙ ҚИЛИБ, чумчүк яна ўзига ўзи:
— Ҳийла билан ўч олишга муваффақ бўлдим. Аммо, ишни охиригача етказиб, душманни бутунлай ҳалок этмасам, кўнглим тинчмайди! — дедила, тўри бақаларнинг олдига борди ва уларга бутун бўлган воқеаларни айтиб берди.
Бақалар:
— Биз нима қилишимиз керак? — деб сўрашди.
Чумчүк уларга:
— Сизлар ўз олатингиз бўйича, тонг пайтида дарёнинг энг чуқур жойига бориб, вақилдай сизлар. Қўр бўлиб, сувсиз юрган ва сувнинг ҳаердалини билмаган фил овозингиз чиққан томонга кетди. Сув ичишга тушмоқчи бўлади-ю, тойиб қетиб, йиқилади ва ۋэйи ҳалок бўлади! — деди.

МИТТИ ЕҚУТЧАЛАР

тига ётиб олар, сўнг ўрнидан туриб, дарахтга қаттиқ-қаттиқ ишқалар, индаги чумчүк болаларини эса йиқитиб юборай дерди. Чумчүк ўз болаларини ҳавф остида қолганини қўриб, ўзига-ўзи деди:
— Фил менинг душманамдир! Душманни ҳикмат ва тadbир билан иш қўриб, оёғидан кулатмоқ лозим! Донолар бекорга: «Душман билан тик олишувга кучинг етмаса, макруҳийлани қўлдан берма» дейишмаган. Яна улар: «Қарс икки қўлдан чиқади» дейишган. Бу ишда ҳамкорлик қилиш учун бирорта тарафдор топиш, биргалашиб душманни йўқотиш лозим! Мен пашшаларнинг олдига боришим, улар билан маслаҳат қилишим керак. Донолар: «Маслаҳатли иш тарқамас» деганлар! Ҳар

ни аямаймиз!
Шунда чумчүк унга деди:
— Дўст бошга иш тушганда билинади, дейдилар. Энди биз ўзaro сулуқ тузиб, дўст бўлдик! Шу кунгача менинг бир неча болам ҳалок бўлди. Иттимосим шуки, сизлар қўллашиб филнинг қўзига ва қўлогига кирасизлар, ўткир нишингизни урасизлар!
Пашшалар сардори чумчүкнинг таклифини қабул қилди. Эртасига кун бўйи ва тунда ҳам пашшалар тўғувсиз филнинг қўзи ва қўлогига кириб, ниш урасилар. Филнинг қўзларидан қон равон бўлди. Шунда чумчүк пашшалар сардорининг олдига бориб:
— Энди орамизда сулуқ тузилди, ҳеч қандай низо бўлмайди, биз сизларга зарар етказмаймиз! — деди.
Пашшалар сардори:
— Яна биздан нима тайласан, — деб сўради.

Тонгда бақалар чумчүкнинг айтганини қилишди. Сувсаган фил бақалар овозини эшитиб дарё лабига борди ва у ерда, сувга қўлаб, ҳалок бўлди. «Пашша қутурса, филни йиқитади», деган мақол шундай пайло бўлди!
БАЙТ:
Иш юзига фикр ила ҳарчанд боқдим, англадим,
Яхши иш яхши экандир, ундан ўзга ҳеч экан!
ҲИҚМАТ: Тилинг, қўлинг билан ҳеч кимга зарар, захмат етказма, дилинг оритма. Бадбахт киши оқибати нима бўлишини ўйламайди.
Ярамаслик, пасткашлик кечирилмайди. Бирор масала ҳақида сўзламоқчи бўлсанг, аввал яхшироқ ўйлаб, сўнгра сўзла. Одоб, ахлоқ йўлидан айрилма!
МУРОД: Юқоридakilарни шунинг учун келтирдикки, ҳар бир киши ўз душманини кичик ёки оғир, деб гафлатда қолмаслиги, қанча кичик бўлса, шунча катта деб, доимо ҳушёр турмоғи лозим. Шунинг учун мақола: «Кичкина деданг бизни, кўтариб урамингиз» деганлар.

бир ишда маслаҳат билан иш-тутилса, катта ёки кичикдан муносиб фикр чиқиши мумкин. Шунинг учун: «Кичкина игна қилган иш катта найза қўлидан келмайди», деб айтадилар. Яна: «Пашша филнинг душмани» деган мақол ҳам бор. Зеро, душманни оғир деб фаҳламаслик керак!...
БАЙТ:
Итсанекем етмагй сенга бало,
Бермагй ҳеч кимга озору жафо!
ҲИҚМАТ: — Мен буюк бир шаҳар аҳли-дандирман, деб мактанда бир одам.
Бир доно эса унга шундай деди:
— Бунинг аҳамияти йўқ, ammo сен буюк шаҳар одами бўлишга лойиқисан ёки йўқми, ана шу аҳамиятта молиқдир!

— Орамиздаги иттифоқ мустақкам бўлиб, ни-фок бутунлай кўтарилиши учун ишни охиригача етказмоқ керак. Бунинг учун энди тўпланиб бориб, яра бўлган фил қўзига ўз туҳмунларингизни қўясиз. У ерда қурт пайдо бўлади ва филнинг қўзи кўр бўлади! — деди чумчүк.
Пашшалар сардори яна чумчүкнинг таклифини қабул қилди. Натичада филнинг қўзи кўр бўлиб қолди...
БАЙТ:
Кимки қилмабдир ишига эҳтиёт,
Топмас ул ҳасрат, азамлардан нажот!
ҲИҚМАТ:
Рйёкор, икки юзламачи кишиларнинг дўст-ликларига ишноманг, чунки, ҳамма иргачли, бузуқ ишларни шулар ўргатадилар, чин, самий дўстлар топишга киришинг! Самий дўстлар сизларни тўғри йўлга бошлайдилар, гўзал маслаҳатлар билан ҳарвақт ёрдам берадилар!

Яна: «Юзта дўст кам, битта душман кўп!» деган мақол ҳам бор. Эсдан чиқармангки, кичкинагина уққундан олов пайдо бўлиб, бутун оламни куйдириб юбориши мумкин!
САБОК: Душманни бечора деб ҳисоблама, пашша ва фил ҳақидаги масалдан ибрат ол!
Пашшалар қутурса, йўғон жуссали
Филин ҳам қўлатиб, гамага солади.
Узаро бирлашса, азар чумоли,
Шеринг терисини шилиб олади!
АЛҲИССА: Агар душманнинг бирор иши тўғрисида сендан маслаҳат олмақчи бўлиб ёнига келса, тўғри йўл кўрсат ва яхши маслаҳат берда, ундан ўч олишни асло кўнглинга келтирма! Унинг сендан маслаҳат сўраб келиши, сен билан ошно бўлиши истасандир. Инсонга лойиқ бўлган хайрихоҳлик шундай!
Кимки бўлса хушхоридо хушқилли,
Доимо кўрай жаҳонда яхшилик!

БАҲОДИР ХАБИБ ВАЛИ тайёрлаган.

ЁШ РАҚҚОСАЛАР.

Равиль АЛБЕКОВ олган сурат.

МАКТАБ ЯНГИЛИКЛАРИ

Тошкентнинг мактаб ва лицейларида таълим олаётган 50 нафар аълочи ўқувчи Англига, уманлар ва қўлаб яхши анъаналар мамлакатига йўл олди. У ерда Тооссо хонимнинг жаҳонга машҳур мумдани
Ташкила Англияга Саёхат
Ҳайкаллар му- баътлигини томоша қилди, Виндзор қасри, Оксфорд, Стратфорд — Шекспир ваътагина сайр. Британия миллий тасвирий санъат музейидаги санъат дурдоналари билан танишиш саёхат дастуридан жой олган.
— Саёхатдан мақсад фақат дам олиш эмас, — дейди саёхат ташкилотчиси, «Шарк интур» агентлиги ходими Диплом Маликова. — Дастур бўйича амалга оширилдиган маъзур саёхат — инглиз тилини ўрганиш ва инглизча урф-одатлар билан яқиндан танишиш учун ўқувчиларга ўзига хос услубда саёб беришнинг бир кўринишидир. Биронда тилини ўрганиш учун шу тилда гаплашадиган одамлар билан мулоқотда бўлиш тил ўрганишнинг энг қулай йўли эканини тажриба кўрсатмоқда. Англияда ўқувчилар инглиз оилаларида яшайдилар ва бевосита ўз тенгдошлари ҳамда катталар билан мулоқотда бўладилар. Бутунлай ўзгача турмуш тарзи ҳамда нотаниш мамлакат маданияти билан учрашув ўқувчиларнинг дунёқарашини ва фикр доирасини кенгайтиради. Инглиз халқининг меҳмондўстлиги ва кичикарли саёхат таасуротлари уларнинг қалбига бир умр муқрнлашиб қолади.
Боалар учун бундан ҳам ортиқроқ совға бўлиши мумкинми? Навбатдаги саёхат фақат келгуси йилда...
О. ЗАДУНАЙСКАЯ,
Уэа муҳбири.

УЙ БЕКАЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН!

Газ плиталари, музлаткичлар ва зангла- майдиган пўлатдан ишланган, устидан сирлан- ган ўй ҳозирларини оддий сода билан тозалаш мумкин. Бунинг учун қуруқ латтага сода солиб, яхшилаб ишқаш зарур.
Мис ва жез жұмарларни, эшик тутқичла- рини, тосларни тозалаш учун ўзингиз қойилма- қом аралашма тайёрлашингиз мумкин. Бу ара- лашма бир қошиқ туз ва бир қошиқ ундан хо- зерланади. Унга озгина сирка қўшиб, яхшилаб аралаштиринг. Тайёр бўлган хамирсимон мода- дни мис жиҳозинг устига суртиб, яхшилаб ку- ритинг. Сўнгра уни ювиб ташлаб, қуригунича ар- тинг.
Баъзан сувтушгич ёки ваннада гадир-буди- р доғлар пайдо бўлади, У маъдани тузлардан хо- сил бўлади. Шу сабабли бу доғларни йўқотиш жуда ҳам қийин. Яхшиси ваннанинг ана шундай доғлар пайдо бўлган қисмини сиркага хўлланган латта билан қопланг-да, сўнгра ярим соатдан сўнг олиб, артиб ташланг.
Сувтушгичнинг юзидagi зангсимон доғни ош тузи ва скипидар аралашмасидан ҳосил бўл- ган қуюқ бўтка билан йўқотиш ҳам мумкин.
Баъзи уйларида олқиндилар ташлаб юборил- га солиб, иссиқ сув қуйсангиз, бўтқасимон мода- да ҳосил бўлади. Ундан ванна, қафел ва сувтуш- гичларни тозалашда фойдаланишингиз мумкин.
Бу — бўткага сода ҳам солсангиз идиш-то- воқларни ювишга яради. У шунингдек, кино- леуми ва пластикларни тозалашда ҳам асосқоти- ди.
Бўткага новшадил спирти аралаштирсангиз, бўяган пол, эшик, дераза ромларни ювиш учун ажойиб модала ҳосил бўлади.
Ифлосланган газ дувоқчаларини новшадил спирти билан ҳам ювиш мумкин. Бунинг учун дувоқчанинг қирланган жойларини ушбу кимё- вий модала билан хўлланг-да, сўнг эшигини ёпиб, тун бўйи қолдириг. Эрталабгача қўйган овқат қолдиқлари жуда осон кўчиб тушади.

ДАН бурчаги

КўРИКДАН ВАҚТИДА УТКАЗИНГ

Маълумки, ҳар йилли автоуловлар ва бошқа техника во- ситаларини техник кўриқдан ўтказишга жиддий эътибор қаратилади. Негаки, бу энг аввало техникани соз ҳолда ишлатиш учун замин бўлса, иккинчидан носоз техника тўғрисида тўғри бериши мумкин бўлган турли бахтсиз ҳо- диқалар олдини олишда муҳим омил саналади. Яқинда ви- лоят ҳокими томонида қабул қилинган «Механик нақийёт воситалари ва тиркамаларини давлат техник кўригидан ўтказиш тўғрисидаги қарор ҳам айни мана шу ишларни ўз вақтида, пухта ўтказишга бағишланган.

Узбекистон Республикаси ИИБнинг 1992 йил 25 декабрдаги 474-рақам- ли буйруғи билан тасдиқ- ланган механик нақийёт воситалари ва тиркамала- рини давлат техник кўри- гидан ўтказиш низомига мувофиқ техник кўриқ давлат автомобил назорати томонида қарорлар, муассаса ва ташкилотлар- га қарашли механик нақийёт воситалари ва тир- камалари учун 1 март ку- нидан 30 июнь кунигача, шахсий мулк ҳисобланган нақийёт воситалари ва тиркамалар учун икки йилда бир маротаба 1 ян- вар кунидан 31 август ку- нигача (1997 йили техник кўриқдан заводдан тоқ йилларда ишлаб чиқари- лган ва 1996 йили ҳар хил сабабларга биноан ўтмай қолган нақийёт восита- лари ва тиркамалар) ўт- казилди, лэйиллади қарор- да.
Тошкент вилоятининг шаҳар ва туман ҳокимлик- лари техник кўриққа тайёрларлик қўриш, уни ўтказиш масалаларини ав- тонақийёт қорхоналари раҳбарлари иштирокида 1997 йилнинг 1 феврал кунигача муҳокама қилиб, тадбирлар ишлаб чиқиш- лари зарур.
Қарорда Давлат автомо- бил назоратининг шаҳар ва туманлардаги бўлимлари

қулишди. Автонақийёт воситала- рини 100 фоиз техник кў- риққа жалб қилиш мақса- дида жойлардаги ДАН бў- лимлари милициянинг бошқа ходимлари билан ҳамкорликда аниқ мақса- дли чора-тадбирлар ишлаб чиқиш ҳамда нақийёт во- ситаларини давлат техник кўригидан ўтказиш тартиб қоидалари билан қорхона, муассаса ва ташкилотлар раҳбарларини ва шахсий автомобиллар эгаларини оғоҳ эттиш учун оммавий ахборот воситалари энг ма- тнотдан кенг фойдаланишни йўлга қўйиш лозимлиги ҳам қарорда кўрсатиб ўтилган.
Уйлаймизки, шаҳар ва туман ҳокимликлари мумкин- қиларида автоқорхона- лар ва мутасадди ташки- лотлар ушбу қарорнинг ба- жарилишини ўз назоратла- рига олдилар ва техник кўриқни ўз вақтида ўт- казилишини таъминлаш учун тегишли тадбирларни қў- радилар.

СПОРТ *СПОРТ* *СПОРТ* *СПОРТ*

ИЙНИНГ ЭНГ ЯХШИ ФУТБОЛЧИСИ ВА МУРАББИЙСИ

СЎРОВ ўтказиш йўли билан 1996 йилнинг энг яхши футболчиси ва му- раббийси аниқланди. «Пахтакор» жамоаси дарвозабони Павел Буа- ло энг яхши футболчи деб тан олинди. Утган мавсумда шоғирларини чемпионлик шохсунасига олиб чиқишга муяссар бўлган Виктор Жалилов эса йилнинг энг яхши мураббийси номига сазо- вор бўлди.
Павел Бугало ва Вик- тор Жалиловларга Ўзе- кистон Республикаси Президентининг махсус совринлари топширил- диган бўлди.
Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзе- кистонда футболни рив- ожлантиришнинг таш- килий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чо- ратдбирлари тўғриси- да»ги қарорига биноан ҳар йили энг яхши фут- болчи ва мураббийни аниқлаш анъана бўлиб қолади.

САРҲИСОБ

ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ Олим- пия қўмитасининг V Бош ассам- блеяси бўлиб ўтди. Унда мил- лий Олимпия қўмитаси прези- денти Собир Рўзиев 1992-1996 йилларда қилинган ишлар юза- сидан ҳисобот берди.
Ильинийда республикамизда Олимпия ҳаракатини ривожлан- тириш ва уни янада оммалашти- риш борасида қўлга кiritилган ютуқлар ва йўл қўйилган қанчи- ликлар ҳақида гапирди. Шунинг- дек миллий Олимпия қўмитаси Низомига айрим ўзгаришлар ки- ритиш ҳақидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Миллий Олимпия қўми- тасининг 1997-1998 йиллардаги

«Ўзбек давлат цирки»

Республика бирлашмаси ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА БОЛАЛАР СИЗЛАР УЧУН! 1997 ЙИЛ 12 ЯНВАРГАЧА мактаб ўқувчиларининг киши таътил кунларида «ЦИРКАДА АРЧА»

«ЭРТАҚДА — ЭРТАҚ» ТОМОШАЛАРИДА ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ва эртакларнинг қахрамонлари қатнашдилар. Дастурда цирк санъатининг барча жанрлари намойиш қилинади ва ўргатилган ҳайвонларнинг чиқишлари. ТОМОШАЛАР: 9-12 январь кунлари соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 да. Олдиндан чипталар сотиш кассаси ишламоқда. Чипталарни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан харид қилиш мумкин. Касса соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди. Маълумот учун телефонлар: 44-35-92, 44-29-04.

Билиб қўйган яхши ИГНА ТАРИХИ

ИГНА билан давловчилар жаҳон уюшмасининг бўлиб ўтган таъсис мажлисида муолажа тарихи билан боғлиқ масалалар ҳам кўриб чиқилди. Ушбу давлолаш усуллари милотдин- нг VI-IX асрларидаёқ ишлаб чиқилган экан. Шарк табобати- нинг маъзур ўзига хос жаҳона яна қайта туғилди. Эндилкида улар дунёга машҳур бўлиб кетди.
Игна билан давлолаш муолажа воситаси сифатида ҳозир расман 120 мамлакатда қўлланилгати.
Игна ибтидоий жамоа даврларидаёқ пайдо бўлган. Аж- додларимиз балиқ ва бошқа ҳайвон суягини йўғонроқ томонини тош бўлга билан тешиб, игна қилишган. Таҳмин- ларга кўра Оврпуга пулат игналарни дастлаб араблар олиб келишган экан.
XIV асрнинг охирида игна Германиянинг Нюрнберг шаҳрида тайёрлана бошлади. У ердан Россияга келти- рилган. Кейинчалик Россияда ҳам игна ясайдиган ус- талар етишиб чиққан. Масалан, 1677 йили Москва атро- фидаги қишлоқлардан бирида атиги бешта игнасоз уста бўлган.
Игна ясайдиган машинани биринчи бўлиб, Леонардо да Винчи иختиро этган. Лекин, уни қўллаб ишлаб чиқариш Англияда XIX асрда йўлга қўйилган.
Ҳозирги митти игналар Германияда ишлаб чиқарилмоқ- да. Бундай игналарнинг узунлиги атиги 9 ёки 10 милли- метр, тешиги эса бор-йўғи 0,4-0,15 миллиметр келади, ҳолос.
Акбар АЛИЕВ тайёрлади.

Об-ҳаво ХАРОРАТ ЯНА КЎТАРИЛАДИ

Пойтахтимизда янги йилнинг да- стаблани кунлари булутли бўлишига қарамасдан кейинги кунларда ҳаво харорати кўтарилиши ва осмон му- саффолашуви кутилади. Об-ҳавошу- нос А. Расторгуевнинг хабар бери- шича 4-6 январь кунлари вилоятимиз- нинг тоғлик туманларида қорга айла- нувчи ёмғир ёғиши мумкин. Бундан эр- тага кенаси 2 даража совуқ билан 3 даража илиқ, кундузлари 7 — 12 даража иссиқ ўртасида бўлади. 7-8 январь кунлари эса ҳаво очик, ис- сиқлик яна 4-6 даража кўтарилиб, 11-17 даражагача етиши кутулади.
Тошкент вилояти Тошкент тумани- даги 36-мактаб томонида Санъобжев Рустамхўжа номига берилган 004472 рақамли йўқолган УРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ ШАҲОДАТНОМА БЕКОР ҚИЛИНАДИ
«Тошкент ҳақиқати» газетаси жа- моаси танқиди журналистик таҳриринг- нинг собик бўлим мудири Шухрат КОСИМОВнинг вафот этганининг чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзолари- га ҳамдардлик ихсоз этади.

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ • ТОШКЕНТ НАОИҚАТИ
Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ
Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ
Маълумоти: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48 Эълолар: 33-99-15, 36-57-27.
Эълон ва билдирув- лардаги факт ҳамда да- лилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.